

Lietuvos
pramonininkų
konfederacija

Vilniaus g. 31,
Vilnius, Lietuva
+370 5 2431067
sekretoriatas@lpk.lt
www.lpk.lt

ORIGINALAS SIUNČIAMAS NEBUS

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-10-26 Nr. S. 492

DĖL DERINAMO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL PRIEMONĖS „SUBSIDIJOS ĮMONĖMS, VEIKIANČIOMS ITIN PAVEIKTUOSE SEKTORIUOSE“ LĖŠŲ SKYRIMO IR ADMINISTRAVIMO TVARKOS APRAŠO PROJEKTO

Lietuvos pramonininkų konfederacija (toliau – LPK) susipažino su Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje derinimui pateiktu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl priemonės „Subsidijos įmonėms, veikiančioms itin paveiktuose sektoriuose“ lėšų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašo“ projektu nr. 22-14325¹ (toliau – Aprašas).

LPK vertinimu, Vyriausybės **sprendimas**, kaip buvo pristatyta visuomenei 2022 m. spalio 7 d.², **skirti subsidijas energijai imlioms įmonėms (veikiančioms (pa)sektoriuose, kurie itin paveikti karo Ukrainoje nulemos ekonominės krizes, išaugus dujų ir elektros kainoms) yra iš esmės tikrai sveikintinas**. Suprasdama ribotas Vyriausybės galimybes, LPK itin vertina jos pastangas pagal galimybes numatyti įvairias pagalbos priemones visiems nukentėjusiems verslams. Tačiau norime atkreipti dėmesį, Aprašo priede nurodyti (pa)sektoriai³ yra parinkti pagal vadinamojo „karo komunikato“⁴ I priedą (t. y. jame išskirtus „itin paveiktus sektorius ir pasektorius“), kuris *ne visai atitinka Lietuvos atvejį, kadangi ne visai neatspindi arba klaidingai atspindi Lietuvoje veikiančių ūkio (pa)sektorių imlumą energijai ir nukentėjimą*

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/98aa25004fd111edba0ded10be2fa21c?positionInSearchResults=2&searchModelUID=efc51299-00be-48d8-b2d0-741cd686d8fc>.

² <https://lv.lt/lt/naujienos/vyriausybe-pristate-2-5-mlrd-euru-pagalbos-priemoniu-paketa-verslui>.

³ LPK 2022 m. spalio 13 d. ekonomikos ir inovacijų ministrės A. Armonaitės susitikime su verslo atstovais taip pat buvo pristatytas išplėstinis Aprašo priedo sąrašas, su kuriuo buvo supažindinti LPK nariai: https://www.lpk.lt/wp-content/uploads/2022/10/Dok.nr._2_Isplestinis-sarasas-itin-paveiktu-sektoriu-subsidijai-energijai-imlioms-imonems-gauti.pdf. Šiame susitikime taip pat dalyvavo Energetikos, Finansų ministerijų bei VMI ir INVEGA atstovai.

⁴ 2022 m. kovo 23 d. Europos Komisijos komunikatas Nr. 2022/C 131 I/01 „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti krizės sąlygomis reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą, sistema“.

dėl krizės. Todėl turime abejonių, ar, siekiant įgyvendinti iš esmės teisingą tikslą (tikslingai paremti Lietuvos energijai imliausias, labiausiai dėl krizės nukentėjusias įmones), **reikalingai priemonei** (priimtas sprendimas skirti subsidijas) **pasirinktas tinkamas/tikslingas įrankis** (t. y. EVRK 2 red.⁵ skyrių parinkimas pagal „karo komunikato“ I priedą ir atitinkamas išplėtimas į grupes, klases ir poklasių).

Detalizuojant, LPK nuo „karo komunikato“ pirmosios versijos paskelbimo 2022 m. kovo 23 d. nacionalinėms institucijoms (tarp jų – Vyriausybei, Ekonomikos ir inovacijų bei Finansų ministerijoms) teikė informaciją apie smarkiai išaugusius energetikos kaštus patiriančius Lietuvos ūkio sektorius (žr. šio rašto 1 ir 2 priedus): **Aprašo priede** (pagal ERVK 2 red. kodų grupes) **nėra atspindėta baldų pramonė, spaudos (įskaitant pakuočių gamybą) pramonė, antrinių arba kitų plastikinių gaminių (t. y. ne pirminių plastikų) gamyba, kasybos ir karjerų eksploatavimo sektorius, maisto pramonė** – sektoriai, kurie yra paveikti krizės, patiria padidėjusius energetikos kaštus, jiems sudėtingiau su brangstančia produkcija konkuruoti užsienio rinkose. Pateikiame keletą pavyzdžių:

- Didžioji dalis Lietuvos baldų pramonės įmonių beveik visus savo gaminius (apie 90 %) eksportuoja. Bendras medienos ir medienos gaminių, įskaitant baldus, baldų ir kitų medienos gaminių eksportas sudaro iki 20 % viso Lietuvos eksporto, tačiau į Aprašo priedą patenka „medienos bei medienos ir kamštienos gaminių, išskyrus baldus, gamyba“. Statistikos departamento duomenimis, praeitų metų Lietuvos eksporto mažėjimui per mėnesį įtakos turėjo sumažėjęs baldų (11,1 %) eksportas.⁶
- Įmonės gaminančios spaudos ir pakuočių gaminius, apie 80 % jų eksportuoja į Europą, Skandinaviją. Spausdinimo ir pakavimo gamybinės įmonės gamina produkciją 24/7 režimu visus metus be išėiginių (t. y. nepertraukiamai). Naujos modernios technologijos reikalauja nemažai elektros energijos. Tačiau šių veiklų neapima į Aprašo priedą patenkanti popieriaus ir popieriaus gaminių gamybos grupė, kuri yra labai artima spaudos ir pakuočių gamintojams.
- Plastikinių gaminių (ne pirminių plastikų, t. y. granulių, iš kurių ir gaminami antriniai plastikiniai gaminiai) gamybos sektoriaus nuo keliolikos iki beveik 50 % sąnaudų sudaro elektra. Beveik 90 % šio sektoriaus produkcijos yra eksportuojama.
- Statistikos departamento duomenimis, 2021 m. kitos kasybos ir karjerų eksploatavimo sektorius suvartojo 171 TJ elektros energijos. Įmonėms, eksploatuojančioms karjerus, elektros energijos kaina per metus vidutiniškai padidėjo 3,6 karto, elektros energijos kaštų dalies vidurkis 2022 m. spalio mėnesio sąnaudose prognozuojamas apie 16 %, o energetikos sąnaudos – apie 25 %.

⁵ Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus 2 redakcija.

⁶ <https://www.lrt.lt/naujienos/verslas/4/1610872/lietuvos-eksportas-pernai-augo-augo-20-5-proc-daugiausia-eksportuota-chemijos-pramonės>.

- Apie pusė Lietuvos įmonių pagamintos maisto produkcijos yra eksportuojama.

Atsižvelgiant į tai, **prašome atsakingų institucijų ieškoti galimybių – kitaip taikant „karo komunikatą“ arba kitokiais įmanomais būdais – tikslingai įgyvendinti subsidijų priemonę, išanalizuojant ir įvertinant Lietuvos atveju energijai imliausius, taigi, labiausiai nukentėjusius, (pa)sektorius. Mūsų žiniomis, netrukus turėtų būti paskelbta atnaujinta „karo komunikato“ versija, todėl raginame įvertinti ir jo pasikeitimus, svarstant, kaip galima būtų tobulinti subsidijų priemonę.**

Be to, **prašome įvertinti iš narių gautą papildomą pastabą-pasiūlymą Aprašui:**

Dėl 4 reikalavimo pareiškėjui-įmonei:

„4. pareiškėjas paraiškos pateikimo dieną 2021 metų mokestinio laikotarpio mėnesinėje pajamų mokesčio deklaracijoje (formoje GPM313) yra deklaravęs mokėtinas gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) sumas, susijusias su darbo arba jų esmę atitinkančiais santykiais, (ši nuostata netaikoma mažosioms bendrijoms, individualioms įmonėms, komanditinėms ūkinėms bendrijoms ir tikrosioms ūkinėms bendrijoms, kuriose 2021 metais pagal darbo sutartį už darbo užmokestį nedirbo fiziniai asmenys) ir (arba) metinėje pelno mokesčio deklaracijoje (formoje PLN204) yra deklaravęs mokėtiną pelno mokesčio sumą;“

Pagal esamą punkto formuluotę įmonė 2021 m. privalo turėti ir mokėtiną GPM, ir mokėtiną pelno mokestį (arba tik mokėtiną pelno mokestį). Jei įmonė 2021 m. turėjo kad ir nedidelį nuostolį, subsidija jai nepriklauso, nors tuo pat metu jos sumokėtas GPM gali būti keleriopai didesnis už patirtą nuostolį.

Atsižvelgiant į tai, siūlytina apsvarstyti galimybę šį reikalavimą keisti taip (pabraukta citatoje):

„4. pareiškėjas paraiškos pateikimo dieną 2021 metų mokestinio laikotarpio mėnesinėje pajamų mokesčio deklaracijoje (formoje GPM313) yra deklaravęs mokėtinas gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) sumas, susijusias su darbo arba jų esmę atitinkančiais santykiais, (ši nuostata netaikoma mažosioms bendrijoms, individualioms įmonėms, komanditinėms ūkinėms bendrijoms ir tikrosioms ūkinėms bendrijoms, kuriose 2021 metais pagal darbo sutartį už darbo

užmokestį nedirbo fiziniai asmenys)-~~ir~~ arba metinėje pelno mokesčio deklaracijoje (formoje PLN204) yra deklaruojama mokėtina pelno mokesčio suma."

PRIDEDAMA:

1. 2022-04-04 LPK raštas Nr. S. 97 „Dėl valstybės pagalbos priemonių, konstruojamų pagal Komisijos komunikatą „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti krizės sąlygomis reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą, sistema“, 3 lapai.
2. 2022-06-20 LPK raštas Nr. S. 171 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „juridinių asmenų investicijoms į iškastinio kuro naudojimo pakeitimą ar sumažinimą, ir (ar) atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą“ tvarkos aprašo patvirtinimo“ projekto“, 6 lapai.

Pagarbiai

Ekonomikos ir verslo aplinkos departamento direktorius,
pavaduojantis generalinį direktorių

Tomas Garuolis